

Bristande vilja bakom UDs diariestrul

18 februari, 2013

Carl Bildt brukar inte vara buskablyg. Istället för att huka brukar han ta även den mest ilska tjur vid hornen, svinga sin muleta och med en verbal stöt tränga genom skinn, märg och ben.

Men när det gäller det usla diariet som omöjliggör för allmänheten att se vilka handlingar som inkommer till eller upprättas i utrikesdepartementet hukar departementschefen. Istället för att agera delegerar han ansvaret inte bara nedåt utan också, kanske utan att vara medveten om det, uppåt.

I en intervju med Sveriges Radio förklarade utrikesministern att:

”Det är ju inte vårt diarium, det är regeringskansliets diarium. Förvaltningskontoret övertog ju ansvaret för diariet för några år sedan.”

Sedan ett antal år är inte fackdepartementen egna myndigheter. De utgör istället tillsammans med statsrådsberedningen och förvaltningsavdelningen delar av myndigheten Regeringskansliet. Det är en politiskt styrd myndighet där regeringen bland annat avgör vad som ska prioriteras. Ansvaret för de diariet som finns på respektive departement och i statsministerns kansli ligger ytterst på myndighetschefen. Det är alltså statsminister Fredrik Reinfeldt som bär det yttersta ansvaret för att offentlighetsprincipen är en princip även i praktiken på Regeringskansliet. Att det skulle gå att delegera detta ansvar har jag aldrig hört talas om.

”Ansvaret” i juridisk mening kan aldrig hamna på förvaltningsavdelningen (det Carl Bildt kallar för ”förvaltningskontoret”). Förvaltningskontoret är en serviceenhet som myndighetens politiska ledning gett i uppdrag att sköta bland annat regeringens planering, IT-verksamheten, säkerhet med mera samt också diariehanteringen och arkivfunktionen. Ett uppdrag förvaltningskontoret enligt Bildt alltså är oförmöget att lösa när det gäller diariet.

Det är säkerligen korrekt att bristerna uppkom och orsakades när ett nytt diariesystem infördes 2008. Men det har mer med bristande vilja än med en strulande teknik att göra att problemen kvarstår fyra år efter införandet av diariesystemet. Ett problem som enligt riksdagens konstitutionsutskott enbart drabbat Carl Bildts departement.

Utskottet är besk om än inte bitsk i sin kritik.

I granskningsbetänkandet som KU lämnade till riksdagen nyligen heter det att rätten att ta del av allmänna handlingar utgör en hörsten i den svenska rättsordningen. ”Syftet med offentlighets- och sekretesslagens grundläggande bestämmelser om diarieföring är att garantera allmänhetens tillgång till allmänna handlingar”, skriver utskottet. KU konstaterar att ”Utrikesdepartementets huvuddiarium inte motsvarar kraven i offentlighets- och sekretesslagen”. Huvuddiariet är ett av UDs fem diariet och det som allmänheten ska ha tillgång till.

Även om ansvaret för att det inte fungerar praktiskt kanske kan härledas till förvaltningskontorets oförmåga och även om det yttersta ansvaret ligger på statsministern borde Carl Bildt vara topp tunnor rasande över att det är just UDs handlingar det är problem med. Som departementschef borde han engagera sig i problemet istället för att försöka hitta syndabockar.

I värsta fall får han väl ta fram sina datakunskaper och programmera om systemet själv eller sätta några färggranna banderillos i myndighetschefen och förvaltningsavdelningens chef för att få fart på arbetet. Bli det ingen lösning återstår kanske bara patentmedicinen att privatisera hela rasket.

Nils Funcke

KOMMENTARER

Det finns 0 kommentarer på sidan.

Kommentera